

Igal kevadel toimub direktori vastuvõtt parimatele õpilastele ja nende vanematele.

1.oktoobril 2010 külastas meie kooli Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves, kes tegi ringkäigu meie koolimajas ning astus sisse mitmete klasside tundidesse. Härra President kohtus meie õpetajatega, soovides neile ilusat alanud Hea õpetaja kuud ning jõudu ja kordaminekuid nende pingelises ja vastutusrikkas töös.

Postikaru

Võru I Põhikool

Seminari 1

65608 VÕRU

Telefon:

7821234

E-post:

kool@vip.edu.ee

Veebileht:

www.vip.edu.ee

Kodutütreid esinevad Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel.

Jürijooks on toimunud 12 aastat. Matkamängu kontrollpunktides antakse erinevaid ülesandeid.

Moeshow'del esitletakse endadisainitud ja õmmeldud rõivaid.

Võimlemispidudel esitavad kavasid kõik klassid.

Eesti kool on palju vanem kui Eesti riik, meie tähistame täna oma kooli 220. aastapäeva. Eesti on elanud ja elab pidevas muutumises, kuid samas ka lootuses püsima jääda. Meie tagatiseks kesta üle aegade on haridus. 19. sajandi lõpuks, kui Venemaal tehti rahvaloendus, selgus, et eestlased on lugemise- ja kirjutamiseoskuse poolest kõige edukam kubermang. Sellesse on oma panuse andnud ka meie kool.

Aastasadade jooksul on muutunud meie kooli ametlik nimi, seintel vahetunud näopildid ja pidulikel puhkudel kõlanud erinevad hümnihelid. Muutumatuks on jäänud väikese inimese soov koguda teadmisi ja õpetaja roll teda selles abistada, suunata ja juhendada. Väärtusi ei kanna endas mitte õppeaine, õppevaldkond, paber, käsk, korraldus, vaid õpetaja. Tema suhe õpilastesse ja oma kolleegidesse. Seepärast algab kõik õpetajast... Ta kannab endas väärtushoiakuid oma tööga seonduvalt, samuti isiksusena. Aja möödudes asetub kõik kohale. Õpetaja, kes kooliajal oli igavene tüütus, on Õpetaja

suure algustähega ning vastupidi. Arvatavasti ei sünni mitte keegi meist siia ilma selleks, et olla tavaline. Me ei unista tavalisest tööst tavalise palgaga, me ei kavatsegi armuda tavalisse mehesse või naisesse, meil ei ole kindlasti tavalised lapsed ning üldse pole meile määratud elada tavalist elu. Eriline on see sõna, mis paneb ninasõõrmed värisema ning teeb ainult mõtteki tulevikust mõnusalt erutavaks. Meie vilistlaste hulgas on nimekaid teadlasi, kunstnikke, poliitikuid, kirjanikke, sportlasi, kelle tegevus ulatub nii Võru kui ka Eesti piiridest kaugemale. Oleme uhked selle üle, et hea põhiharidus on olnud nende eduka karjääri vundamendiks.

Samas väärivad esiletõstmist kõik meie lõpetajad, inimesed, kes pole küll laialdaselt tuntud, kuid töötavad kohusetundlikult ja südamega, väärtustavad perekonda ja abielu ning õpetavad oma lapsi pidama pühaks väga olulisi asju: kodu, isamaad, igapäevast leiba... Meil on ühine saatust, olla selle pere liikmed, kes kannavad

põlvest põlve edasi meie kooli hinge, kaitsevad tema mainet, armastavad Võru linna esimest maja ja peavad kalliks oma lapsepõlve- või töömälestusi.

Aastatele oma elus mõtleme sagedamini kui eludele oma aastas. Nad tulevad ja lähevad, need teised inimesed meie ümber. Mõnikord jäävad lühemaks või pikemaks ajaks. Mõned ei lähegi, teised ei tulegi. Pole olemas ainult minu elu. Me kõik oleme läbi kasvanud paljudest, me oleme sõltuvad paljudest ja me tahaksime, et ka meist sõltuks palju.

Ootamatult kohtun klassivennaga.

Tunnen end tema ees süüdi vägivalla pärast, mida minevikus tahtmatult pealt nägin.

Otsime väljapääsu nagu rapslevad,

eksil tuppa lennanud liblikad.

Aga lahendused alles küpsevad

nagu igavesti valmivad nukud kookonis.

Sõnad siiski tulevad arglikult koputades,

lülitavad meid järk-järgult elust välja.

Nüüd istume mälestuste räästa all.

Tallame neid kassikäppadel.

Ja ühtäkki on pöörad ja öösid kohakuti.

Kui lahku läheme, sajab vihma.

Puhtaks pestud õhtuvalgus jääb meie vahele.

(Hando Põldmäe)

Soovin teile kena pidupäeva ja meeldivaid mälestusi!

Helve Sibul
direktor

Endine õpetaja meenutab

Töötasin Võru I Põhikoolis alates 1966. aastast järjepanu 27 aastat põhiliselt geograafiaõpetajana. Mõnel aastal õpetasin ka keemiat, bioloogiat, looduskaitset ja isegi matemaatikat.

Õpilaste arv klassides oli väga suur, keskmiselt 36-38. Oli isegi 41 õpilasega klasse. Nende kõigi töölerakendamine polnud lihtne, aga koolisüsteem oli teine, samuti nii õpilaste kui lastevanemate suhtumine ning seetõttu polnud toimetulekuga probleeme.

Kooli suuna, töökuse, taseme, ilme edasiviivaks jõuks on ju pedagoogiline kollektiiv. Meie koolis oli see väga tugev. Töötasid sõna tõsisel mõttes oma ala väga hästi tundvad pedagoogid (August Rinken, Hele Rebane, Anna Rinne, Endla Lepp, Mall Vilu ja paljud teised). Nad kõik olid väga head psühholoogid ja mis kõige tähtsam - õpetajate omavaheline suhtlemine oli ühtehoidev ja väga hea. Üksteist aidati, austati ja peeti igati lugu. Vahetunnid õpetajate toas olid kõigile puhkuseks, kus ei räägitud kedagi taga, vaid vesteldi kunstist, kirjandusest, kinost, teatrist, laiaast maailmast, poliitikast. Direktor Karl Nõmm oskas kogu kollektiivi mobiliseerida töökaks ja tasakaalukaks. Toimus ka ühisüritusi. Õpetajate nääripeol olid loositud kingitused, mille igaüks püüdis teha nii originaalseks kui võimalik. Säravaim näide oli see, kui Ants Kallion oli hankinud külast ilusa kuke ning selle korralikult ilusasse korvi pakkinud kingituseks Hele Rebasele. Selle kuke saatuse kohta on pikk lugu, mida alati huumoriga meenutatakse.

Bussiga tegime külastusreise Estoniasse ja Vanemuisesse ning vaatasime ekskursiooni korras Eestimaa kauneid paiku. Kaugemale (NL territoorium) sõitsid üksikud, seda kas kooride koosseisus või abikaasade töökaaslastega. Mujale ju keegi ei pääsenud ja ega reisiks rahagi olnud, palgad olid väga väikesed. Nii et pedagoogid on igal ajal elanud peost suhu.

Ei mäleta, et direktsioon oleks õpetajate tööd igati kontrollinud. Tööd tehti südamega ja headest tulemustest räägib see, et meie koolist keskkooli või tehnikumidesse minejad olid seal parimate hulgas.

Sisekord oli tollal koolis hoopis teistsugune. Vahetundidel pidid kõik klassist lahkuma ja koridorides või saalis ringiratast jalutama. Raamatuid kaasa võtta ei lubatud. Ikka tuli ette ka jooksmist ja tagaajamist, aga korrapidajaõpetajad olid igas koridoris ees. Kui direktor Karl Nõmm vahetunnil saali juhtus tulema, vakatasid

Helju Jäger tunnis

kõik, ilma, et ta oleks pidanud kellelegi märkuse tegema. Tal jäi teha vaid üks tähelepanek, et jalutades ei tohi sussidega sahistada.

Hinnati õpilaste tegelikke teadmisi. Kui hinne oli ikka „2“, siis hakkas õpilastele ning ka nende vanematele häirekell „tiksuma“ ja asi võeti tõsisemalt käsile. Kaheksakümnendatel, kui nõudmised õpetajatele nihkusid, läks asi käest. Siis tuli 2/3 süsteem, mis viis koolist mehed ja teadmiste tase langes märgatavalt.

Koolis oli tähtsal kohal isetegevus. Lastekooris laulis vähemalt 100 õpilast (õpetaja oli Silvia Aruste) ja tase oli väga kõrge. Igaks nääri- ja kevadpeoks õpiti pikk näidend (juhendasid õpetajad Hele Rebane ja Anna Rinne). Mina õpetasin rahvatantsu. Koolis oli neli rühma, vahepeal aitasid mind ka õpetajad Ene Kuus ja Regina Ausmaa. Osalesime igal tantsupeol Tallinnas. Tegime ka koolimaja õues oma tantsupeo, kus lisaks meie kooli tantsijatele osalesid ka Pioneeride maja neidude rühmad ja muidugi meie kooli õpetajate tantsurühm.

Ja kui ilusat käsitööd tegid meie õpilased! Neid juhendas õpetaja Liia Laanpere, hiljem Silvia Vainola, poistetööd Ants Kallion. Õpilastööde kevadnäitused olid väga sisukad ja kaunid.

Kui kool sai kitsasfilmiaparaadi, aitas minu abikaasa sellele aluse teha ja geograafiakabinetti üles seada. Kõik tol ajal olemasolevad õppefilmid, mida metoodikakabineti kaudu saada oli, näitasin geograafiatundides ära. See oli õpilastele meeldiv teadmisi jagav puhkus.

Panime paika õpilasekursioonide kava: noorematele kodule lähemal, vanematele Eestis erinevatesse piirkondadesse. 9. klassi lõpetaja oli Eestit näinud nii idast kui läänest, põhjast kui lõunast. Ka jalgsi- ja jalgrattamatkad olid popid.

Tahan tänada oma toredaid kolleege ilusa koostöö eest ja õpilasi, kellest on tublid inimesed kasvanud. See ju oligi eesmärk.

Helju Jäger

geograafiaõpetaja 1966-1992

Meenutusi Võru Linna Mittetäielikust Keskkoolist

Minu õpingud algasid 1944/45. õppeaasta teisel poolaastal. Need olid rasked sõjaaegsed aastad, kus puudu oli kõigest. Olime õnnelikud, et sõda on lõppenud ning meil on jälle võimalus koolis käia. Uskusime, et elu läheb edasi ja ikka paremuse suunas. 1.klassi lõpetasin Krabi algkoolis. 1943. aasta sügisel saatsime sõtta kooli direktori O. Ristsoo. Võimalik, et sõtta ta jäigi. 1944. aasta suvel nägime kodukülas Saksa vägede taandumist. Nad marssisid läbi viljapõldude Läti piiri suunas. Veidi aja möödudes algas lahingutegevus. Ka meie perel tuli kaevikutes viibida. Mäletan, kuidas kuulid pea kohal vilisesid. Sügisel kooli minnes oli koolimajal hulgaliselt lahingutegevuse märke. Koolimaja ümber olevatest kaevikutest ilmus aeg-ajalt nähtavale sõdurite kehaosi. Need olid äsja kodukülast läbimarssinud sõdurite laibad. Kas mõni sõdur ka ellu jäi ja oma koju jõudis, seda ei tea.

Võrru asus meie pere elama 1944. aasta hilissügisel. Meie kodu asus linna piiril Veski talus. Koolitöö algas 1944/45. õppeaasta teisel poolaastal. Paljudel lastel

Kodutütarde maakondlik laager Sulbis 2012

Augustikuu viimastel päevadel käisime kodutütardega laagris. Laagripaik oli Sulbis Roosu talu maadel, ööbisime kohalikus seltsimajas. Laagris oli hästi tore, seal toimus palju sportlikke tegevusi. Näiteks oli meil kavas stiilne spordipäev, kus kõik tüdrukud pidid seeliku selga panema ja sellises vormis sportima. Jooksime aja peale, toimusid vibu- ja püssilaskmine. Käisime veel kanuuga sõitmas, see oli kõigi arvates kõige lahedam tegevus. Meie grupp jõudis sihtpunkti esimesena. Veel orienteerusime ja õppisime erinevaid taimeliike. Taimede tundmise peale tehti hiljem ka „tunnikontroll“. Meie laagris olid head kokad, söök oli imemaitsev. Sain juurde uusi ja toredaid sõpru. See laager oli hästi- hästi tore. Sellised võiks veelgi tulla!

Keithlyn Kalinina

kodutütar 7. klassist

Meie tegemisi on viimasel poolaastal kajastanud ajaleht Võrumaa Teataja:

- 12.05. 2012 - Helve Sibul „Meie kool eile ja täna“,
- 09.06. 2012 - Maris Kütt, Mirli Isak „Oma kool, parim kool“,
- 21. 07. 2012 - Eeva Aader, Merje Meemann „Projektid mitmekesistavad koolielu“,
- 11. 08. 2012 - Heli Maaslieb „Meie koolis saab terveks ja tugevaks“,
- 08.09. 2012 - Regina Ausmaa „Maja, milles asuvad Võru hariduselu juured...“,
- 06. 10. 2012 - Maris Kütt, Mirli Isak „Vana kooli kiri teekaaslastele“.

Palamusel tarkust taga nõudmas

24. septembri hommikul sõitsime koos Kreutzwaldi gümnaasiumi 6. klassi õpilastega Palamusele. Kui kell 10 kohale jõudsim, algas meil kohe vana aja koolitund. Meile räägiti Palamuse ajaloo, „Kevade“ filmist ja koolielust tol ajal, kui „Kevade“ tegelased seal tarkust taga nõudsid. Saime kirjutada sule ja tindiga ning proovisime harmooniumit mängida. Sulega kirjutamine meile meeldis, kirjutasime endale koolitunnistuse. Hinneteks olid tol ajal „kaunisti“, „kaunis hea“, „läheb kah“ ja „oli nõrgapoolne“. Tunni lõppedes tutvusime koolimajaga – lisaks koolitoale oli seal veel poiste magamistuba (kaugemal elavad lapsed ööbisid kooli juures), kooliõpetaja tuba ning sahtel, kus toidumooni hoiati. Magamistoas rippus ka kuulus Tootsi maakera. Veel uurisime koolimajas väljapanekut Oskar Lutsust ja „Kevadest“. Põhja põnev oli lugeda erinevate raamatute tegelaste prototüüpide kohta.

Palamusel käisime veel kirikus, vanaaegses apteegis ja jalutasime pargis. Tagasiteel põikasime sisse Elistvere loomaparki, kus nägime karu, põtra, rebast, piisonit, metssiga ja mitmeid närlisi. Ilves kahjuks end meile ei näidanud.

Kodutee läks kiiresti. Tundsime rõõmu kordaläinud päevast - saime targemaks ning tutvusime toredate eakaaslastega.

Greete Hollas, Epp Heliste 7. klass

Liiklema peab ohutult

Reedel, 21. septembril läksime peale tunde Kesklinna parki, kus toimus liiklusohutuse päev „Ohutult on ohutu“. Seal ootasid meid Lõvi Leo, Sebra, Siil ja Orav, kelle juhendamisel sai õppida/meelde tuletada, kuidas tuleb ohutult liigelda nii jalakäijana kui jalgratturina. Kui abilinnapea oli ürituse avasõnad öelnud, tuli meie grupp Siili eestvedamisel kooli juurde. Värvisime pargitee lõppu maavalitsuse maja juurde hoiatava loosungi „Ettevaatust, ees on sõidutee!“. Meie kooli ees ülekäiguraja juures on selline hüüdlause juba ühest varasemast üritusest olemas. See manitseb enne sõiduteele astumist vaatama, kas autojuhid ikka peatuvad, et sind üle tee lasta. Kui värvimisega ühele poole saime, läksime parki tagasi.

Need, kes olid jalgratastega tulnud, said kontrollida, kas kõik ohutuks liiklemiseks vajalikud vahendid on olemas ja kas need on õigesti paigaldatud. Meile anti kontrolllehed, mille abil punktide kaupa oma rattad üle vaatasime. Kellel mõni helkur puudu oli, sai maanteeameti töötajalt uue ning see aidati ka kohe õigesti kodara külge paigaldada. Väga tähtis on, et kiiver oleks õigesti peas, muidu pole sellest kukkumise korral eriti abi. Turvatöötajad näitasid, kuidas ratast „parkida“, kuidas seda turvaliselt kinnitada.

Autokooli esindajatel oli kaasas üks stend, mille peal sai vaadata, milline on sinu kehakaal auto kokkupõrkel erineva kiiruse juures. Juba 50 km/h juures oli kaal ikka väga suur, nii et kõik said veenduda, et turvavöö kasutamine on tõesti elutähtis. Veel oli seal Punase Risti töötaja, kes rääkis esmaabist õnnetuse korral. Punktides sai peale teema ärakuulamist templi ja osalenute vahel toimus hiljem loosimine. Mina võitsin markeri. Aga tähtsaim on, et oskan nüüd rattaga veelgi turvalisemalt liigelda.

Aveli Sadonski

5.klass

Liiklusohutuse päev: Hoiatav loosung on maha märgitud

Spordipäev

Kui hommikul ärgates aknast välja vaatasin, läks tuju nulli: sadas vihma. Kella kümne ajal, kui linna staadionil kogunema pidime, oli taevas küll ühtlaselt tinahall, aga sadu oli järele jäänud. Kohale läksin rattaga. Spordipäev algas rivistusega, pärast seda tuli kõigil teha kaks ringi soojendusjooksu. Õpetajadki jooksid, enamik neist küll ainult ühe ringi. Esimese alana olid kavas teatejooksud. Teistmoodi oli sel aastal see, et ka õpetajad olid oma võistkonna kokku pannud. Enne jooksu olid nad üsna kindlad, et nemad võidavad kõiki ja lubasid kõik, kes neist aeglasemad on, suvetööle jätta. Nii et meil oli põhjust endast parim anda. Seda me ka tegime ja suvetööle ei pea keegi jääma. Aga õpetajadki pingutasid päris tublisti.

Edasi liikusime klassiga punktist punkti. Hüppasime kaugust, viskasime palli (suured poisid tõukasid kuuli) ja jooksimet 60 meetrit (vanemad 100 meetrit). Ise jäin rahule jooksu ja kaugushüppe tulemustega. Pallivise oleks võinud paremini minna, aga pole hullu, ka meistritel ei õnnestu iga kord parimat tulemust saavutada.

Päeva lõppedes andis kehalise kasvatuse õpetaja mulle veel tulemused arvutisse trükkimiseks ja saingi minna koju sooja teed jooma, et rõskus kontidest minema peletada. Meil oli vahva spordipäev.

Aveli Sadonski

5. klass

KÄISIME RABAS

Esmaspäeval käisid esimene ja teine klass Luhasoo kaitsealal matkamas. Ilm oli vihmane, aga see meid ei kõigutanud. Enamikul meist olid jalas kummikud ja seljas vihmakeebid. Giid Diana ootas meid soos. Ta jagas meile kotid, kus olid töölehed ning tarbed vaatluse ja katsete jaoks. Liikusime mööda laudteed, mis oli vihma tõttu hästi libe. Soos kasvasid üsna väikesed, kuid vanad puud. Vaatlesime koos pohla- ja sinikataimi ning jõhvikat, uurisime turbasammalt. Nägime ka soomurakat, millest valmistatud moos meenutab nii maitse kui värvi poolest mett. See soo on tuntud ka Sisalikusoona, sest seal elab palju sisalikke. Keset raba oli soojärv. Selle vesi oli pruuni värvi. Saime teada, et vesi on küll puhas, kuid toitainetevaene ning seetõttu ei kustuta see janu. Tagasitee läks kiiresti. Juba olimegi raba servas bussi juures ning tore matk oligi lõppenud.

Hanna Annus, Eneli Prutt

2. klass

SÕITSIME LUHASOO RABASSE BUSSIGA. SEAL OOTAS MEID GIID DIANA. TA RÄÄKIS MEILE SISALIKUST, RABAST JA RABA TAIMEDEST. ME KÕNDISIME MÖÖDA VÄGA LIBEDAT LAUDTEED. LAUDTEE OLI LIBE, SEST SADAS VIHMA. RABA TAIMED ON HOOPIS TEISTSUGUSED, KUI METSAS. RABAS ON VESI KOLLANE. SEDA VÕIB JUUA. RABA JÄRVES EI OLE KALU EGA VETIKAID. TEGIME RABAS KATSEID JA KORJASIME TAIMEDE LEHTI. RABAST TULLES OLIME MÄRJAD, VÄSINUD AGA ÕNNELIKUD. OLI VÄGA HUVITAV RETK. **1. KLASI ÕPILASED**

Sügise sünnipäev

Kui õpetaja meile ütles, et reedel läheme sügise sünnipäevale, hüüdsime kõik koos „hurraa!“, sest meile meeldivad sünnipäevad. Reedel olime esimeste tundide ajal rahutud. Pärast sõõmist suundusime parki, kus meid ootas huvijuht. Ta näitas meile erinevaid lehti, oksi ja taimi. Mõistatasime, mis need on, ning rääkisime, milliseid sügise märke nende juures märkame. Järgnes teatevõistlus õigete taimede leidmise peale. Peale võistlust mängisime erinevaid mängu ja viskasime tammetõrudega täpsust. Tõrud tuli visata nõõri otsas kiikva korvi sisse. Kõige rohkem meeldis meile vaikusemäng. Pidime olema täiesti tasa, tegime endale peopesadest „elevandi kõrvalestad“ ja kuulasime häält. Pärast rääkisime, millised häälled olid looduse, millised inimese tekitatud. Tagasiteel korjasime värvilisi lehti kaasa.

Sügise sünnipäev oli tore.

Oliver Palukivi, Robin Parv

2. klass

Meie kool

Meie kool on ilus, seisab pargi serval suurte puude vilus. Kool on armas ja väike, ta särab mulle hommikul vastu nagu päike.

Anette 4.a klass

Meie põnev õppereis

Ühel hommikul sõitsime Tartusse. Meie klass osales Eesti Põllumajandusmuuseumis leivaprogrammis. Kõigepealt vaatasime vanu põllumasinaid, meile räägiti, kuidas vilja kasvatati ja peksti ning kuidas sellest jahu jahvatati. Saime ka ise käsikiviga jahvatamist proovida. Edasi vormisime ise taignast leiva. Vanasti oli igal perel märk, mis leiva peale tehti, meie kirjutasime oma pätsi peale kooli järgi VIP. Kui leib küpses, saime meie võitegemist proovida. Kui leib ahjust välja võeti, oli kogu ruum võrratut lõhna täis. Sõime leiba värske võiga ja jõime kalja kõrvale. Küll see maitset hea!

Veel oli meil kavas Lennundusmuuseumi külastus. Seal nägime erinevaid lennukeid ja helikoptereid. Mõnedes reisilennukites saime ka sees käia, küll seal juhtimisruumis oli palju erinevaid nuppe ja kange! Sõjalennukitesse piilusime aknast sisse. Ühes majas oli näitus lennukimudelitest, seda vaatasime ka. Väljas ronisime veel vaatetorni. Ülevaalt avanes ilus vaade – ümbrus on maaliline ning puud juba sügisel kirevad. See oli õpetlik ning põnev reis.

Cassandra Piirioja

4.a klass

olid isad sõjas kaduma läinud. Mina olin õnnelik, et mul olid mõlemad vanemad alles. Me kõik olime vaesed, kuid sellest ei tehtud mingeid probleeme. Ei olnud hädaldamist ega virisemist. Õpilastel olid seljas vanadest riidest kokku meisterdatud rõivad. Minu talvemantel oli vanema venna oma, mis oli aga tehtud vanaisa vanast mantlist. Jalas olid mul lambavillast kootud sukad, peas venna vana lükkiläki. Olin vist üsna koomilise välimusega.

Võru Linna MTK direktoriks oli kõigi poolt austatud R. Laanpere, minu klassijuhatajaks väga soliidne ja tark E. Vainola. Meie klassi õppetöö toimus esialgu saalis. Ruum oli üsna jahe ning oli meeldiv end vaheajal ahju juures soojendada. Õpikud olid lihtsad, ilma igasuguste illustratsioonideta, meeldival kujundatud töövihikutest ei osanud keegi unistada. Kirjutasime tavalise sule ja tindiga. Olude kiuste tegime koolitööd ja usun, et ausalt ja kohusetruult. Järgnevates klassides lisandus klassijuhatajale veel teisi õpetajaid. Tulevad meelde A. Rinne, A. Rinken, R. Roos. Ka direktor R. Laanpere õpetas mitmeid õppeaineid ja ta oli väga hinnatud õpetaja. Ei mäleta, et mõni õpetaja oleks halb olnud, ei mäleta õpetajapoolseid tagakiusamisi ega õpilaste omavahelist vaenutemist. Elamine tavalist igapäevast elu kõikide selle rõõmude, kohustuste ja muredega. Mängisime, käisime sõpradel külas. Hetked, mis eredalt meelde on jäänud ja rõõmu valmistasid, tunduvad tänapäeva noortele kindlasti arusaamatute ja veidratena, kui selline oli meie elu.

Meeles on, et

- koolis hakati sooja tee kõrvale kompvekke andma. Ma ei mäleta, kas neid sai ühe, kaks või rohkem, kuid nii maitsevad komme enam ei valmistata.
- tee kõrvale hakkasime saama saiakesi. Need olid valmistatud valgest nisujahust, olid erakordselt lõhnavad ja head.
- turuplatsil hakkasid mingid venelastest ärimehed kollast sitsiriet müüma. Mõne päeva pärast ilmus nii mõnigi tüdruk kooli kollasest sitsist õmmeldud kleidis.

Oli ka kurbi sündmusi.

- Direktor Laanpere abikaasa hukkus autoõnnetuses.
- 1948. aastal suri minu ema.
- 1949. aasta märtsiküüditamine. Meie koju oli varjule tulnud mitmeid tuttavaid, suured pakid kaasas. Istusime vaikselt pimedas toas ja jälgisime läbi akna kummaliisi raudteejaama suunas kulgevaid autovoore. Õnneks meid ei puutunud. Kui hommikul kooli läksime, ei olnud enam kohal paljusid kaaslasti, teiste hulgas ilusate pikkade valgete patsidega Helve Pallitsat ja tema õpetajast ema.

1949. aastal jätkusid minu õpingud Rakveres.

Käesolevaks ajaks on enamik tolleaegsetest õpetajatest siitilmast lahkunud. Lahkunud on ka paljud klassikaaslased, sealhulgas minu klassivennast abikaasa Toivo Veske.

On hea meel, et armastatud Võru kool elab ja seisab kindlalt Võru haridusmaastikul. On ka kaaslasti, kellega kunagist kooliteed meenutada.

Maret Veske (Saluvere)

Mälestused kooliajast on helged

Mina astusin sellesse kooli 1952. aasta 1. septembril. Mäletan seda, et ema õmbles mulle kõik uued rõivad (ka aluspesu) valgest puuvillasest riidest. Aeg oli väga vaene, midagi ei olnud saada ja raha ka nappis. Minu esimeseks õpetajaks võis olla Mall Vilu, aga täpselt enam ei mäleta. Millegipärast pandi mind teises või kolmandas klassis B klassist A klassi, sest üks käis koolis hommiku- ja teine õhtupoolikul. Vahetus toimus ilmselt noorema venna pärast, kes läks esimesse klassi ja keda oli vaja kooli viia. Olen oma algkooli üle väga uhke, sest olen sealt eluks saanud olulised põhitõed matemaatikast ja laulmisest. August Rinken oli väga range õpetaja, aga teisiti ei olnudki võimalik, kuidas muidu saabki panna lapsed õppima. Tahtsin matemaatikas olla ikka parimate hulgas ja seega püüdsime peale kooli kellegi klassikaaslase pool kõik kodused ülesanded ära lahendada. Klassikaaslased meenutavad seda tänaseni.

Oma muusikalise hariduse olen saanud tänu Isabella Hurdile, kes õpetas meile muusika alustõdesid ja pani mind laulma solistina, duetina, ansamblis ja kooris. Nüüd, kui täiskasvanuna käisin vabariiklikus kooris laulmas, keegi ei uskunudki, et ma muusikakoolis käinud pole. Veel on meeles, et meil oli mandoliinide orkester ja minagi mängisin seal.

Käsitööõpetaja Liia Laanpere oli samuti väga range, aga ta meeldis meile, sest oskas käsitöö tüdrukutele põnevaks teha. Mina olin natuke laisavõitu, ei viitsinud õigel ajal padjakoti nõõpauke valmis teha ja ta jättis mind suvetööle. Olin sellest väga lõõdud.

Siis oli meil veel üks meesõpetaja Roos, eesnimi ei tule meelde. Tema õpetas meid õlgedest väga ilusaid asju tegema. Käisime koos temaga põllul õlgi korjamas ja kuivatamas.

Tookord koolis toitlustamist ei olnud. Mingil ajal hakati magusat teed pakkuma, võileiva pidi ise kaasa võtma. Leiva vahel oli enamasti suhkur või searasv. Hiljem hakati ka kuumi liha- ja kohupiimapirukaid müüma, 4 kopikat tükk. Need olid väga maitsevad ja alati kõigile ei jätkunudki.

Väga ilusad mälestused on mulle sellest koolist ja õpetajatest jäänud. Soovin praegustele kooli töötajatele tervist ja kannatlikkust.

Veevi Hõrak

Risto Parv 1.klass

6-aastased tulid kooli

„Nullikesed“ – nii hüüdsid teid koolipere suured ja väikesed. Tegelikult oli teie hulgas targakesi, püüdlikke, hoolikaid, püsimatuid, hajameelseid, jutupaunikuid, ringivaatajaid, rüblikuid.

KAS ON SUL MEELES VEEL -

- need matkad Verijärve äärde, Völsile, kelgusõidud Haanjas, uisutamised, ujumised Väimelas, suusatamised, kinos- ja teatriskäimised?
- kui nägime seal Viitina kandis üle järve tõelist jõuluvana, kingikott kelgul? Ta tuli meie peole.
- kui huvitavalt ja osavalt sa mängisid oma osa näidendis?
- kui esimesel koolipäeval tõi sind vanaisa hobusega kooli? Sina istusid tähtsalt vankris. Rääkisid sa sellest hiljem oma õpilastele?
- kui said esimese oma õpetaja poolt kujundatud tunnistuse? On see sul alles?
- need helid, mis kõlasid plokkflöödil ja kaunid jõululaulud, kui juba lubati jõule tähistada?
- need maskides mardisandid, kui lõksime naaberklassi üllatama? Maskid meisterdasime ise.
- need joonistused, mis lapsed kinkisid sulle sünnipäevaks? Sinu poolt joonistatud kaardid on mul veel alles.
- külaskäik õpetaja poole, kui su lemmikloom mu diivanitaguse puhtaks tegi?
- see nurkapanek, kui su haige südame tõttu lubasin sul istuda?
- kui tulid kooli, silmalaud paksult värvitud, ja mina saatsin su nägu puhtaks pesema?
- see lubadus, et sa enam ei ropenda? Minul on see kiri alles!
- see „kukepoks“ poomil, kuhu teid veel ei lubatud, kui suurema klassi poiss oma püksid õmblusest lõhki käristas ja meie klassis esimese abi sai, kinnitades augu mitme haaknõelaga?
- see õppus kooliõuel, kui suured poisid tõmbasid gaasimaskid pähe? Sina tõmbasid oma tutimütsi pikalt lõuani ja panid jooksu. Siis aga pörkasid vastu õpetaja Antsu autot nii, et veri ninast lahmas.
- need vaikusehetked põsastes, roostikus, et saada huvitavat fotot lindudest? Ja tänaseni tegeled sa sellega. Käisin näitust vaatamas.
- seda hirmu, kui hambaarst tuli? Tee suu lahti ja näita ainult hambaid. See pole ju valus!
- kuidas pinginaaber aitas sul üles leida õiget lehekülge, ülesannet või lugemisrida? Mis sa oleksid teinud ilma temata!
- kui pidasime sünnipäevi? Kui palju magusat, mängu ja tegevust!

Aitäh kogu kooliperele, emadele-isadele, õdedele-vendadele! Seda südamlikkust ja headust tahan ma hoida ja nüüd edasi anda oma lastelastele.

Nüüd joonistan, mängin, laulan nendega.

Aga iga siiras „tere“ ja meelepidamine annab jõudu!

Endla Allas

„Nullikeste“ õpetaja

Õpilane 1970-1978, õpetaja 1983-2006

Noortele tundub aasta 1970 sajanditagune aeg. Jah! Nii see paraku ongi, kõik on juba eelmisel sajandil toimunu.

Esimesse klassi astumist mäletan läbi lasteaia lõpupeo. Seal sõlmisime Meritiga kokkuleppe, et saame pinginaabriteks. Me istusimegi kõik 8 kooliaastat ühes pingis nagu puujuured. Meie nimedki olid „puulised“ - Paju, Kuus.

Meie esimene õpetaja Endla Lepp – rahumeelne, sõbralik, hooliv ja toetav. Unistasin, et kõik võiksid olla nii head ja mõistvad. Ta kohe oskas lahendada probleeme, leida head sõnad ja panna end kuulama. Minu jaoks oli kõige raskem kirjatehnika. Neid varesejalgu sai tehtud tundide kaupa. Ega emal-isal minuga tegelemiseks suurt aega olnud, kuna tunnid algasid õhtupoolikul, pidin hommikuti kodus päris iseseisvalt õppima. See oli keeruline, sest kartsin hirmsasti üksi kodus olla. Nagu hirmunud hiir istusin akna all ja ootasin, millal isa lõunale tuleb ja annab stardi kooli poole vudimiseks. Aga õhtuti oli koolis omamoodi põnev. Peale tunde mängisime ümber kiriku luurekat, peitsime kirju ja põgenesime poiste eest. Vahvad olid oktoobrilaste üritused. Oli lahe suuremate lastega mängida, võistelda ja igasuguseid toimetusi teha.

Juba vanemasse klassi jõudes oli tegemist nii palju, et tihti meenub just peale kooli tehtu. Küll me armastasime kaaslastega peale tunde klassis olla – koristasime, möllasime, pidasime veesõda, laulsime, tantsisime, näitlesime ja vahel kaklesime ka. Seda viimast ikka sõnadega ja siis jälle kallistasime ja leppisime. Koolist kojuminekuks kulus tunde. Kui klassist lõpuks minema saime, oli järgmine peatuspunkt riideruumis. Juttu jätkus meil kauemaks. Koolimajast väljutud, tehti peatus priitsimaja nurgal. Unistasime tüdrukutega, et meie auks võiks paigutada märgi või samba. Ja nüüd ongi seal kettidega ühendatud postid nagu oleksime seal meie, kes käest kinni hoiavad ja ei raatsi lahku minna.

Pioneeridena saime uurida kodumaa ajalugu. Täpselt ei mäleta, aga mingi uurimustööga käisin vabariigis esitlusel. Sõitsime rongiga Tallinnasse ja sealt edasi nõiakaevu juurde Tuhalasse. Pidin oma ettekande suurele auditoriumile esitama. Esinemine oli raske:

Lustlikud Nullikesed

Mida õpilased Teile õpetanud on?

Et alati tuleb valmis olla kompromissideks. Et sageli aitab konflikte vältida hea nali (ka iseenda üle).

Kuidas kool on muutunud nende aastate jooksul, mil olete siin töötanud?

Nende aastate jooksul on ju kogu ühiskond tohutud muudatused läbi teinud. Õpilasi ümbritsev maailm on täis uusi võimalusi enese arendamiseks. Kui neid vaid positiivselt kasutatakse! Koolist on kadunud traditsioonilised klassipäevikud ja parimaks abiliseks on saanud arvuti. Aga meie armas vana „kirikukool“ on ennast kaotamas. Pole enam sellist tugevat „meie“-tunnet, tulevik on tume. Aastaid tagasi olime ometi linna suurim ja tugevaim põhikool!

Mis võiks koolis teistmoodi olla, et koolirõõmu rohkem oleks?

Arvan, et koolirõõmu vähendavad liiga mahukad ainekavad mitmetes õppeainetes. Õpilase töö – õppimine - on tõeliselt raske töö. Paraku on aga ka neid õpilasi, kes tahavad lihtsalt oleskleda ja ei teadvusta enesele õppimise vajalikkust. Rohkem võiks olla sallivust ja vähem ükskõiksust.

Olete meie kooli töötanud 43 aastat. Mis on see „miski“, mis on Teid pikki aastaid siin kinni hoidnud?

No ega see nüüd mingi positiivne näitaja ka pole, kui inimene nii kaua ühel kohal püsib! Aga noore õpetajana tööle asudes ümbritsesid mind siin tohutult toredad, targad ja abivalmis kolleegid, et tundsin: “Siin on hea olla.“ See tunne on püsinud siiani.

Mis on elus kõige tähtsam?

Südamerahu. Head sõbrad. Meelepärane töö.

Teie soovid meie koolile, õpilastele, kolleegidele.

Et meie kool ikka püsiks. Ja et igaüks siin majas oleks veendunud: VIP – Vanim On Parim!

Õpilased õpetaja Ene Kuusest

- Range õpetaja, kes suudab tunnis tööle panna ka need, kes tegelikult ei taha midagi teha.
- Minu arvates on ta üks parimaid õpetajaid koolis: alati rahulik ning seletab kõike põhjalikult.
- Tema tundides on alati kord majas. Ka koridoris püüavad kõik korrektselt käituda, kui õpetaja Kuus lähedal on.

Õpetajad koolist

- Rõõm on igast teadmishimulisest õpilasest. Rõõm on headest kolleegidest. Rõõm on uue väljanägemise saanud klassiruumidest.
- Meie klassid on valgusküllased, lapsepärase ja varustatud kaasaegse tehnikaga. Pargi lähedus annab mitmekesiseid ja põnevaid võimalusi õuesõppe korraldamiseks.
- Õpetajad on rõõmsameelsed ja nooruslikud, kõigele uuele vastuvõtlikud ning tahavad oma tööd teha.
- Mulle meeldib töötada majas, mis on piisavalt väike, et tunda nägupidi, kui just mitte nimepidi, kõiki koolis õppivaid õpilasi.

Meie kool täna

2012/13. õppeaastal õpib Võru I Põhikoolis 218 õpilast 13 klassikomplektis. Neid õpetavad 33 õpetajat. Võime olla uhked selle üle, et meie kaader on kvalifitseeritud ning püsiv. Et kõik õpilased saaksid võimetekohase hariduse, on koolis suurt tähelepanu pööratud tugisüsteemidele. Lisaks õpetajatele tegelevad meie lastega logopeed, sotsiaalpedagoog ning kaks abiõpetajat.

Õpilaste ettevalmistamine olümpiaadideks, konkurssideks, võistlusteks on heal tasemel. Kõikidel aastatel on meie õpilased maakondlikus arvestuses saavutanud häid kohti. Igal kevadel lõpetab mõni noor meie kooli kiitusega.

Alates 2009. aastast, mil liitusime Innove projektiga „Karjääriteenuste süsteemi arendamine“, töötab koolis karjäärikoordinaator, kes suunab õpilasi kutsevalikul.

Õppe- ja kasvatustööd toetab huvitegevus. Pöörame tähelepanu lastele esinemisvõimaluse andmisele, nende loovuse, esinemisoscuse ja –julguse ning läbilöögivõime arendamisele. Silmaringi avardamine peab toimuma igakülgset: sellest lähtuvalt korraldame nii üritusi koolis, õppekäike kui teatrite, asutuste külastusi.

Õpilaste arengut toetavad projektid. Comeniuse projektide raames on meie õpetajad ja õpilased saanud tutvuda Prantsuse, Saksa, Tšehhi, Taani ning Türgi kolleegide tegevusega. „Tervena tulevikku“ koostöös Kuperjanovi jalaväepataljoniga võimaldab igal aastal 8. klasside noormeestel tutvuda sõdurieluga ning läbida noorsõduri katsed.

Lisaks erinevatele huviringidele tegutseb koolis Noorte Kotkaste ja Kodutütarde organisatsioon, kelle tegevus toetab isamaalise kasvatus väärtustamist.

Järjepidevalt ilmub igal veerandil koolileht Postikaru, milles õpilased nii koolis kui väljaspool nende osalusel toimunud tegevusi kajastavad.

Kool kuulub tervist edendavate koolide võrgustikku, mitmed traditsioonilised üritused on suunatud laste füüsilise ja vaimse tervise parandamisele.

Läbi oma tegevuste kujundab meie kool õppida oskavaid, koostöövõimelisi, oma riigist, kultuurist ja kaaskodanikest hoolivaid inimesi.

Õpilased koolist

- Mulle meeldib minu koolimaja. See on päris ilus, suur ja roosa.
- Eriti huvitav on see, et me kõnnime igal argipäeval mõisasse ja asume õppima.
- Sellel koolil on väga põnev ajalugu. Koolimajja sisse astudes on näha Eesti lipp, mis leiti kooli pööningult. See oli sõja ajal peidus venelaste ja sakslaste eest.
- Juba minu ema õppis selles koolis ja ütles, et see on hea kool.
- Vahel õpetajad riidlevad, aga see käib asja juurde, kui ikka laps aru ei saa.
- Meie kooli kohal on alati päike.

Emakeeleõpetaja Ene Kattai

Kuidas Teist sai õpetaja? Mis motiveerib seda ametit jätkuvalt pidama?

Kui olin 8.klassis, tuli meie kooli noor ja ilus algklasside õpetaja Evi Siidra. Ta oli ka minu väikese sugulase, kelle juures ma sageli käisin, klassijuhataja. See õpetaja oma headuse ja armsusega pani mind tõsiselt mõtlema selle ameti peale. Veel mängis oma osa ka õpetaja Aino Tigane, kelle juures raamatukogus väga palju käisin ja kes pani mind mõistma õpetaja töö vajalikkust. Ja nii olengi peaaegu 40 aastat koolis olnud ning tundub, et muud nagu ei oskakski teha. Motiveerib see, et õpilased on kõik omamoodi huvitavad, oma ideede ja mõtetega. Sageli olen mingist õpilasest aru saanud alles siis, kui ta on kooli lõpetanud. Selles amedis puudub rutiinsus, igavus, kuna iga tund erineb eelmisest.

Milles peituvad Teie arvates õpetaja-õpilase hea läbisaamise saladused?

Need peituvad mõlemas. Tavaliselt arvatakse, et hästi õppiv õpilane saab õpetajaga ka hästi läbi. See ei pruugi alati nii olla. Kui õpetaja mõistab õpilast, oskab teda kuulata, annab nõu, suhtub temasse kui tavalisse inimesse, siis õpilane hakkab ka usaldama, muutub avatumaks ja julgeb oma probleemidest ning muredest rääkida. Väga paljudes olukordades tuleb kõrvale jätta õpetaja-õpilase roll ja mõlemad peaksid lihtsalt olema tavalise inimese rollis.

Millal tunneb õpetaja oma õpilas(t)e üle tõelist uhkust?

Tõelist uhkust võib õpilaste üle tunda siis, kui neist saavad tublid ja tegusad inimesed. Kooliajal valmistavad rõõmu saavutused mingis aines, klassivälises tegevuses, spordis. Kui olen käinud erinevate klasside kokkutulekutel, siis on tõeliselt hea tunne näha endisi õpilasi, kes on valinud endale meeldiva elukutse, loonud pere, kasvatavad lapsi ja on oma eluga kenasti edasi läinud. Ja mitte kõigist ei oleks kooliajal seda osanud oodata. Nii mõnigi omaaegne „kirstunael“ on tõsiselt

üllatanud. Väga soojad tunded on siiani minu esimestest õpilastest selles koolis ja hiljutisest kokkutulekust.

Mida õpilased Teile õpetanud on?

Kindlasti olen õpilastelt palju õppinud, nende särts ja nooruslikkus on nakatanud.

Kuidas kool on muutunud nende aastate jooksul, mil olete siin töötanud?

Kool on muutunud üsna palju. Kui majast rääkida, siis viimastel aastatel on väga palju remonditud nii klassiruumi kui ka koridore. Kõik tundub heledama ja rõõmsamana võrreldes 80. aastatega. Õpetajatevahelised suhted tunduvad praegu vabamad, kui need olid siis, kui mina siia tulin. Siis tundus mulle, et nooremad olid omaette ja vanemad kolleegid näisid tähtsamatena ning hästi ei julgenud nendega suhelda. Suurt osa mängis loomulikult ka see, et mitmed minu kooliaja õpetajad olid veel tööl ja tundsin ikka õpilase-õpetaja suhet.

Mis võiks koolis teistmoodi olla, et koolirõõmu rohkem oleks?

Koolirõõmu suurendaks eelkõige see, kui me saaksime kinnitust selle kohta, et meie kool ei kao kuhugi, et meie vana maja saaks piisavalt värskendust, et õpilased tahaksid õppida ja käituda normaalselt.

Olete meie kooli töötanud 30 aastat. Mis on see „miski“, mis on Teid pikki aastaid siin kinni hoidnud?

30 aastat tänapäeval ühes kohas töötada on üsna pikk aeg, aga ju siis on väga hea kollektiiv, vana armas maja ja loomulikult ka kodule lähedal. Ja mälestused enda kooliajast, mis aeg-ajalt end meelde tuletavat.

Mis on elus kõige tähtsam?

Kõige tähtsam elus on tervis, kõike ülejäänut saab ise tekitada.

Teie soovid meie koolile, õpilastele, kolleegidele.

Soovid koolile: püsigu see vana armas koolimaja ikka veel edasi kaua-kaua ja tulgu siia ikka palju uusi õpilasi.

Õpilased, armastage ja hoidke

seda vana maja, tulge ikka siia tagasi, meenutage neid aegu, kui siin õppisite. Kolleegidele soovin vastupidavust, kannatust, nooruslikkust raskes õpetajatöös.

Õpilased õpetaja Ene Kattaist:

- Mulle väga meeldib, et klassijuhatajana oskab ta igale probleemolukorrale välja pakkuda mingi lahenduse. Kuigi tunnis mõnikord üsnagi käre, on ta heatahtlik.
- Ta on noortepärane ja lahe. Alati moekalt riides. Tema tundides läheb aeg kiiresti.
- Meie klassijuhataja on kooli lahedaim õpetaja. Temaga saab tunnis alati nalja. Meie klassi kohta ütleb ta tihti „kari ullikesi“, aga keegi ei pane seda pahaks.
- Karm õpetaja, aga tänu sellele teevad õpilased tunnis tööd. Suudab rahulikuks jääda, kui mõned tunnis musterõpilasena ei käitu.
- Õpetaja Ene on tore ja jutukas, seletab tunnis hästi arusaadavalt. Mulle meeldivad väga tema korraldatud õppereisid.
- Ta paistab koolis silma, sest kannab iga päev erinevaid stiilseid rõivaid. Minu jaoks on tähtis, et ta paneb töödele õiglasi hindeid.

Saksa keele õpetaja Ene Kuus

Kuidas Teist sai õpetaja? Mis motiveerib seda ametit jätkuvalt pidama?

Ausalt öeldes polnud see minu lapsepõlveunistus, sest õpetajaid oli lähisugulaste seas niigi palju. Ülikoolis praktikate kõigus aga leidsin, et see on siiski üks huvitav ja väljakutseid esitav amet. Õpetaja ei saa kunagi oma erialal paigale jääda, pidevalt tuleb end täiendada. Töö noortega hoiab ka enese vaimu värskes.

Milles peituvad Teie arvates õpetaja-õpilase hea läbisaamise saladused?

Eelkõige on olulised vastastikune austus ja oma lubaduste täitmine. Oma eksimuste tunnistamine ning üksteisega arvestamine. Ligne „semutsemine“ kaotab piirid ja minetab elementaarsed viisakusreeglid.

Millal tunneb õpetaja oma õpilas(t)e üle tõelist uhkust?

Kui meie kooli lõpetanud jätkavad edukalt oma õpinguid ja ütleavad, et nad on saanud siit tugeva aluse oma teadmistele. Kui õpilased on edukalt esindanud kooli olümpiaadidel. Kui vabariigis tunnustatud inimeste seas on ka hulgaliselt meie vilistlasi.

sõnad läksid sassi ja keel sõlme. Aga hakkama ma sain!

Tegime koostööd ajalooõpetaja Regina Ausmaaga ning aitasime sisustada lahingukuulsuse tuba. Põnev oli, sest ka televisioon oli kohal ja õhtul sai ennast uudistesaaatest näha. Sõjameeste memuaaride kogumisel olime sõbranna Kairega suured jäljekütid. Saime kohtuda põnevate inimestega, olla sõjakeerises läbi vestluste ja kogada mälestusvalusid, mida muhead veteranid jagasid. Saime teada huvitavaid seiku Konnametsa massimõrvakohast, vanglaelust, põgenemisest ja sõjasündmustest.

Elu oli täis tegemisi ja toimetamisi. Oma klassikaaslastega osalesime koolis klassidevahelistel võistlustel, kogusime vanapaberit, tegime rividrilli, mängisime pallimänge. Peale tunde mängisime koolimaja taga kummikeksu ja muid mänge, lobisesime ja naersime. Poisidki keksisid kaasa ja tahtsid meie „ühinguga“ liituda.

Nääripidudel sain osaleda juhina-teadustajana. Laulsin lastekooris, tantsisin rahvatantsurühmas, tegin aeroobikat, näitlesin, esindasin klassi sportlikel võistlustel. Olime tüdrukutega aktiivsed ja tähelepanujanused.

Koolielu ja huvitöö kõrvalt jäi veel aega neli korda nädalas võrkpallitrennis käia.

Meenub, et meie teine klassijuhataja Hele Rebane oli karm, nõudlik, aga hooliv ja emalik. Meenub, kui õpetaja Rebane ennustas, et minust saab õpetaja. Ega ma seda tookord uskunud, aga elu on täis ootamatusi ja üsna ettearvamatu. Peale põhikooli proovisingi Tartu Pedagoogilisse Kooli sisse saada. Sain. Ja õpetaja ennustus läkski täide.

1983. aastal sai minust Võru I Põhikooli õpetaja. Kulutasin tuttavaid trepiastmeid 24 aastat. Sain olla ringijuht, huvijuht, klassijuhataja, õpetaja, kolleeg, lapsevanem ja vahel unistustes vallatu kooliplika, kes mõnuga meenutas toredaid aastaid koolis.

Merike Lipp

Kirikukooliga seotud mitut moodi

Kirikukoolist, nagu seda asutust kõigile mõistetavalt läbi aegade on nimetatud, on alguse saanud minu koolitee – siin mõõdusid eelkool ja neli õppeaastat. Kõlab intrigeerivalt, kuid mind on siit koolist välja visatud, niiõelda küüditatud. 1975. aastal anti direktsiooni poolt karm käsk kõigile väljaspool linna elavatele õpilastele – tuleb ümber asuda teise, oma kodule lähemal olevasse kooli. Põhjuseks oli Võru I 8-klassilise kooli ülerahvastatus ja sellest tulenevalt õppetöö kahes vahetuses. Praegu kõlab see kui karm fakt, aga olin oma klassi ja kooliga ühte sulanud ning teise kooli siirdumine oli minu jaoks tragöödia. Pisaraid sai valatud, pahane oldud kogu kooli peale ja endisi klassikaaslasi kohates oli klomp kurgus. Tookordne aktsioon ei kandnud vilja, mitte kõik lapsevanemad ei olnud nii sõnakuulelikud kui minu omad ja nimekirja alles jäänud laste arv ei võimaldanud ainult ühe vahetusega kooli moodustada. Minu haridustee jätkus Väimela 8-klassilises koolis, kuhu oli täpselt sama palju maad kui linna kooli.

Koolist on meeles õpetaja Ilme Luik, kes oli minu esimene klassijuhataja. Meenuvad pikisilmi oodatud eelkooli iganädalased kokkusaamised, kus hinded - ainult viied - anti kiitust väärt vastuste eest imetillukeste punasest paberist numbritena. Nende hoidmiseks oli ümbrik.

Nüüdseks olen siin õpetaja olnud 16 aastat. Meenuvad eriliselt tublid joonistajad, nende seas on olnud fanaatilisi nokitsejaid, kellest mõned on oma elu kunstiloominguga sidunud. Südantsoojendav on tänaval oma endistelt õpilastelt „Tere!“ kuulda.

Vahvad olid õpetajate ühised ettevõtmised lumelinnakute valmistamisel, kooli meeskonnana oleme saanud oma taieste eest koguni auhinnalisi kohti. Mütsiga lööma me ei läinud, alati sai eelnevalt tehtud kavandid, olid arutelud ja kokkulepped tööriistade kaasavõtmise kohta. Meie kolleeg Aare Rätsepa kodu oli alati soe koht, kuhu väsinud ja purikates skulptorid peale lumes müttamist maanduda said.

Meenub prügiskulptuuride võistlus, mille nimel sai plastpudeleid korjatud nii kodudest kui metsa alt. Aavo Aia isikliku veoautoga sai kuuski välja kaevamas käidud. Idee järgi pidi linna keskväljakul veoauto kasti valmima pudelitest massiivne kuusk, Võru vapipuu. Ümber auto plaanisime paigutada kilekottides mullapallidega ehedad rohelised kuused. Kuuest kuusest viis kasvavad minu aias praegugi, seega oli idee vägagi roheline. Skulptuuride meisterdamist saatis äikesetorm, mis osavõtjad ja papitaiesed läbi leotas. Reeglitest kinni pidanuna olime uhked oma skulptuuri kestvuse üle ja ootasime kopsakat peapreemiat. Solvusime väga, kui žürii meie stiilse ettevõtmise arvestusest välja jättis, põhjendades seda konkurentsi puudumisega täiskasvanute kategoorias.

Kunstiõpetajana on siiani hea mõelda meie kooli huvijuhtidest, käsitöö ja tööõpetuse õpetajatest, meil on olnud hea koostöö koolipidude korraldamisel ja näituste ülespanekul. Pean hea sõnaga meeles alati nobedaid ja rõõmsatujulisi koristajatädisid. Hea oli kuulda, kui meie majas käinud inimesed kiitsid meie jaoks nii elementaarset asja – meie kool on puhas.

Selle kooliga seob mind ka kolmas roll, lapsevanema oma. Minu tütardel on olnud toredad algklassiõpetajad Merike Lipp ja Pilvi Saarma. Mõlemad on lastele pakkunud ka aktiivset klassivälist tegevust, milles olen lapsevanemana minagi osalenud. Klassiõpetajatest meenub Siiri Konksi malbe rahu ja väarikus laste ja nende vanematega suhtlemisel. Koidula Rauk, kes oli minu teise tütre klassijuhataja ja kooli õppealajuhataja, oli karm ja õiglane, nõudlik ja järjekindel nii enda kui teiste suhtes.

Mingi vaim selles koolimajas ikka on, mis hoiab ja kaitseb seda, aitab riigi rahaliste raskuste kiuste elus olla ja hariduspõllul edusamme teha. See vaim oleme kokku kõik meie: õpetajad, koolitöötajad, õpilased kui ka nende toetavad vanemad. Soovin meile edu ja heasoovlikku koostööd kõigile ühiste sihtide poole pürgimisel!

Aire Perk

kunstiõpetaja

Anne Reiljan – Võrumaa Aasta Õpetaja 2011

Kuidas Teist õpetaja sai?

See, et minust matemaatikaõpetaja sai, oli puhas juhus. Ega ma lapsena teadnud, kelleks ma saada võiks – mõtlesin ka õmbleja ning metsaspetsialisti ametist. Seda teadsin küll, et raamatupidajaks ei taha ma minna. Siis tekkis soov õppida lasteaia kasvatajaks või algklasside õpetajaks. Läksingi kooli dokumente viima, aga „Pisipeda“ uksest sisse astudes tundsin, et siia kooli ma tulla ei taha. Viisin siis dokumendid Tartu Ülikooli ja ainuke eriala, mida seal õppida tahtsin, oli matemaatika. Nii ma matemaatika teaduskonda sattusin.

Mis teeb koolis töötamise toredaks?

Loomulikult on need õpilased ja nende saavutused. Kui lastel läheb hästi, siis on ka endal hea olla. Elu on vaheldusrikas. Siin olen pidevalt tegevuste ja muutumiste keskel, lapsed hoiavad noore ja värskena.

Milline on hea õpetaja?

Hea õpetaja on kindlasti lapsi armastav ja hooliv, oma ainet tundev.

Aga hea õpilane?

Hea õpilane on see, kes on püüdlik, sõbralik.

Mis Teie jaoks elus oluline on?

Armastus ja ausus, teineteisest hoolimine.

Missugused asjad kurvastavad?

Valetamine ja vassimine. Noored, kes hävitavad oma elu suitsu ja alkoholiga.

Kuidas lõõgastute pingelisest koolitööst?

Mulle meeldib viibida palju värskes õhus ja looduses. Parim lõõgastuskoht on mets.

Olete meie koolis töötanud 24 aastat. Mis on see „miski“, mis on Teid pikki aastaid siin kinni hoidnud?

Mulle meeldib meie kooli vana ja väike maja, kus mul on oma kabinet. Keskkond on tuttav, kolleegid toredad.

Missugused on Teie soovid meie koolile, õpilastele, kolleegidele?

Koolile soovin jätkusuutlikkust, õpilastele edu teadmiste omandamisel ning kolleegidele tervist ja õnne töös ning isiklikus elus. Päikest kõigile!

Õpilased Anne Reiljanist

- Kui ma teemast aru ei saa, on õpetaja Anne kohe valmis mind aitama ja mulle asja üle seletama.
- Ta on valju selge häälega, range, kuid sõbralik õpetaja. Hästi järjekindel, selgitab niikaua, kuni asjast aru saadakse.
- Tema tunnis läheb aeg väga kiiresti. Tööd tehakse kõvasti, kuid õpetajal on huumorimeel paigas ja nalja saab ka.
- Õpetaja Reiljan on rõõmsameelne ning elav. Tundi tuleb ta peaaegu alati naeratades. Tööd korraldab ta nii, et kõik oleksid asjast huvitatud ja teeksid kaasa. Tunni teevad talutavaks naljad, mida ta tõsise jutu vahele poetab.

Valve Konksi – Võrumaa Aasta Õpetaja 2012

Olete Võrumaa Aasta Õpetaja 2012. Palju õnne!

Aitäh! Ja palju tänu ka minu kolleegidele ja sõpradele, tänu kellele see tunnustus teoks sai. Õeldakse küll, et tehtud töö räägib iseenda eest, kuid ikka on vaja neid, kes seda märkaksid.

Kõnelge natuke oma taustast: kust olete pärit, kuidas Teist õpetaja sai, kuidas sattusite meie kooli?

Minu sünnikodu on Urvastes. Perekond, kirik, õunapuuaed, Uhtjärv, Tamme-Lauri tamm, kool, hobused, maaelu võlu ja valu – kõik see kuulus minu lapsepõlveaega ja on mulle praegugi kallis. „Ülemaks kui hõbevara, kallimaks kui kullakoormad tuleb tarkust tunnistada...“. Neid Kalevipojast pärit sõnu kuulsin ma oma isalt juba varases lapsepõlves. Minu vanemad väärtustasid haridust ja haritust. Nad pidasid väga oluliseks seda, et said võimaldada kõigile oma pere lastele kõrghariduse. Õppimine oli popp ja head tulemused käisid sellega kaasas. Olulisel kohal olid ka laul, tants ja näitemäng.

Õppimine, laul, tants, joonistamine, matkad loodusesse jms kuulub algklassiõpetaja töö juurde ning küllap seetõttu seadsingi sammud Tartu Pedagoogilisse Kooli. Oli lihtsalt juhus, et Võrus kiriku kõrval asuvas koolis vajas 1.b klass õpetajat ja mina olin õigel ajal õiges kohas. See, et kooli lähedal olid järv ja kirik, nagu minu kodukandiski, andis mulle kindlustunnet siia kooli jäämiseks.

Missugune on hea õpetaja?

Eelkõige lapsi armastav ja neist hooliv. Hea õpetaja on samaaegselt ka kasvataja, ema ja sõbra eest.

Aga hea õpilane?

Hea õpilane on selline, kes särasilmil vaatab sulle otsa, tahab targemaks saada, on ettevõtlik ja teeb kõike rõõmuga.

Mis teeb koolis töötamise toredaks?

Eelkõige ikka õpilased. Kui laps pistab sulle käe pihku ja tunneb nii end kindlalt, sest ta usaldab sind, saab aru, et sa soovid talle parimat, siis see on maailma toredaim tunne.

Mis kurvastab?

Kurvaks teeb see, et on lapsi, kes ei usalda ühtegi inimest. Kui laps juba kooli tulles teatab, et tal ei ole sõpru inimeste seas, et tema parim sõber on koer, sest koer on alati truu ja ei reeda kunagi, siis läheb see väga hinge.

Naljakaid-toredaid seiku tuleb ilmselt iga päev ette ...

Esimesena meenub, et kunagi tuli enne 1.septembrit külastada laste kodusid. Ühes väga tublis peres teatas laps, et tema kooli tulla ei taha, kuna tahab olla “vaba laps”. Praegu on see „vaba laps“ Ameerikas edukas arst. Väikesed jütsid tulevad hommikul kooli, silmad säramas, vanemas astmes kipub koolirõõm kaduma. Miks see nii on? Küllap vist liiga suurest õpikoormusest. Kõiki õppeaineid peetakse võrdselt ülitähtsateks, aga lapsed ja nende võimed pole ühetaolised, valikuid peaks saama varem teha. Selles suunas nüüd tasapisi minnaksegi. Lastel võiksid olla juba varakult sihid silme ees.

Olete meie kooli töötanud 41 aastat. Mis on see „miski“, mis on Teid pikki aastaid siin kinni hoidnud?

Võimalus töötada loovalt ja tunda rõõmu oma tööst. Omal ajal tuli anda palju näidistunde erinevatele külalistele. Tund pidi olema õpetav, kasvatav, huvitav ja ilmekas. Näitlikustamine käis põlve otsas. Mäletan veel siiani, kuidas ma koduloomade häälte õpetamise jaoks käisin maal emaga laudas varahommikusi loomade hääli lindistamas. Kuigi tehnika kasutamine oli sel ajal riskile minek, olid kõik hääled tuntavad, tekitasid huvi ja elevust. Endalgi oli tore.

Meeldivat jätkus igasse aega: matkad, ekskursioonid, laulukoorid, laulupeod, rahvatants, agitbrigaadid, a/ü tegevus, osalemised projektides, suhtlemine sõpruskoolidega.

Teie soovid meie koolile, õpilastele, kolleegidele.

Soovin kõigile ikka sära silmadesse ja rõõmu südamesse!

4.a klassi õpilased oma õpetajast:

Mariliis: Meie õpetaja on väga tark ja tore. Ta on alati heas tujus. Me käime koos temaga ekskursioonidel ja teeme palju sporti.

Cassandra: Meie õpetaja on väga mõistlik ja lahke. Ta aitab meid alati, kui vaja. Mõnikord tuleb õpetajal ka natuke rangem olla, kui kellelgi midagi tegemata on. Kuid siis me saame tegelikult kõik aru, et tal on tõesti vaja natuke pahandada.

Uku: Kuigi õpetaja Valvel on kalduvus väga palju koduseid töid anda, meeldib ta mulle väga.

Anette: Mul on hea meel, et meie õpetaja valiti Aasta Õpetajaks. Ta on väga hea ja seda tiitlit igati väärt.

Postikaru usutleb raamatukoguhoidjat Maris Kütti

Kuidas Te oma ameti juurde ja meie kooli jõudsite?

Raamatukogusse tööle sattusin ma üsna juhuslikult. Õppisin kaugõppes Tartu Ülikoolis ning vajasin keskkooli lõpetamise järel töökohta. Esialgu leidsin tööd Võru lasteraamatukogus. Hiljem olen töötanud ka Lasva külaraamatukogus. Töö meeldis niivõrd, et otsustasin seda ka tollasesse Tallinna Pedagoogilisse Instituuti raamatukogundust õppima minna. Meie kooli kutsus mind tööle tolleaegne direktor Merry Kalda ning sellele tööle olen jäänud tänapäevani.

Milline on Teie arvates raamatukogu ja raamatukoguhoidja missioon koolis?

Raamatukogu oleks ideaalis mitme ruumiga õpikeskus, kus oleks võimalik tunde läbi viia, õpilased saaksid kohapeal tööd teha ning saaksime üritusi korraldada. Meie koolis on raamatukogu alati pidanud kitsalt läbi ajama. Seetõttu on see rohkem õpilaste vahetunni veetmise koht, kus puhata, sirvida ajakirju ning raamatuid, ajada sõbraga juttu. Leian, et raamatukoguhoidja on koolis suhteliselt erapooletu isik – ta ei pane hindeid ega nõua koduste tööde tegemist. Siin tuleb vahel probleeme lahendada, nagu psühholoogil või sotsiaaltöötajal.

Kuidas näeb välja Teie argipäev?

Tavalisel tööpäeval ootan ma raamatukogus õpilasi ja õpetajaid, et nende raamatusoove rahuldada. Et laste lugemishimu ergutada, käin algklassides raamatukogutundides raamatuid tutvustamas ja lugemas. 5. klassi õpilastele tuleb tutvustada eakohaseid teatmeteoseid ning nende kasutamist, sest kevadel toimub maakondlik õpioskuste olümpiaad. Väga palju aega võtab Sookoolist meile tulnud raamatute arvelevõtmine ning raamatukogu digitaliseerimine - raamatute sisestamine raamatukoguprogrammi RIKS.

Kuidas on laste lugemisharjumused aastatega muutunud?

Lapsed loevad tänapäeval vähem ja veidi teisi asju. See on ka mõisteta, sest informatsiooniallikaid on tänapäeval oi, kui palju! Ja nendega tegelemine kordi lihtsam kui raamatu lugemine. Lapse eelistavad lühikesi tekste: koomikseid, lühijutte, ohukesi raamatuid. Nende

teadmised võivad tänu arvutile olla mitmekesisemad, kuid sõnavara, mis täieneb ja mitmekesistub vaid lugedes, jääb ahtakeseks.

Missugused on laste lemmikraamatud läbi aastate?

Praegused „hitid“?

Lapsed on alati armastanud Astrid Lindgreni raamatuid. Eesti kirjanikest on loetavamad Eno Raud ja Leelo Tungal. Uuematest kirjanikest on populaarne Andrus Kivirähk. Noored loevad heal meelel päris noorte ja alustavate kirjanike loomingut, sest nende teemad on elulähedased, lastele huvipakkuvad.

Kas meie lapsed oskavad raamatuid hoida?

Sellega on nii ja naa. On lapsi, kes peavad enesestmõistetavaks, et õpikule tuleb paber ümber panna, et raamatut loetakse puhaste kätega, et selle koht on riulis. Kahjuks juhtub ka nii, et raamat lihtsalt kaob või siis on lisandunud „täiendavad illustratsioonid“. Eks raamatute hoidmisele on igal ajal tulnud õpilaste tähelepanu juhtida.

Kuidas Te ise loetavat valite?

Kuulan tavaliselt sõprade soovitusi ning loen raamatuarvustusi ajalehtedest ja ajakirjadest. Lasteraamatuid tuleb ka lugeda, sest muidu ei oska ise teistele soovitada.

Mida arvate ütlusest „õiged raamatud jõuavad ise sinu juurde“?

See ütlus on õige. Sageli kurdavad õpilased, et õpetaja soovitatud raamat ei ole huvitav. Ka minuga on juhtunud nii, et olen raamatust mõnu tundma hakanud märksa hiljem. Näiteks A. H. Tammsaare „Tõde ja õigus“ sai mul tervikuna läbi loetud alles tükk aega pärast kõrgkooli lõpetamist. Ja ma arvan, et ma polnud selleks varem lihtsalt valmis. Koolis käsitletavad raamatud kuuluvad kõik kirjandusklassikasse ning nende tundmine on haritud inimesele vajalik. Ka tänapäevase uudiskirjandusega tuleb kursis olla. Seepärast tuleb lugeda – kas või esialgu vastu tahtmist.

Olete meie kooli töötanud 37 aastat. Mis on see „miski“, mis on Teid pikki aastaid siin kinni hoidnud?

Kooliraamatukogutöös on ühendatud kaks meeldivat asja – suhtlemine lastega ning raamatud. Aeg laste keskel ning koos heade töökaaslastega on möödunud märkamatult - järelikult olen õiges kohas.

Teie soovid meie koolile, õpilastele, kolleegidele.

Soovin, et lapsed leiaksid tee oma raamatute juurde ning et nad avastaksid lugemise mõnu. Kolleegidele soovin rõõmsat meelt ning koolile õnne 220. sünnipäeval.

Anne Reiljan, Valve Konksi, Ene Kattai, Maris Kütt ja Ene Kuus